

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

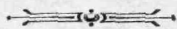
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 3.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1893.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Αἱ ἐν τῇ ἑλληνικῇ Βουλῇ συζητήσεις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, τῇ προπαραβούσῃ τετάρτῃ ἀρξάμεναι, τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ ἔληξαν διὰ ψηφοφορίας, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα ἦν ἐπιτήδισις τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδίου δι' 110 ψήφων ἐξ 172 παρόντων βουλευτῶν μεθ' ἑνὸς λευκοῦ ψηφοδελτίου. — Κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην περίοδον ἠγόρευσαν πάντες οἱ διαπραπότες τοῦ κοινοβουλίου ῥήτορες, ἐκτενέστερον δὲ οἱ ἠγέται τῶν διαφόρων μερίδων καὶ οἱ οὕτως ἢ ἄλλως δρόσαντες κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν κρίσιν τοῦ κράτους ἐποχὴν· ἀλλὰ τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐπέστυραν ἡ τοῦ κ. Ράλλη, ἐξηγούντος τὴν πολιτικὴν τῆς προκατόχου κυβερνήσεως καὶ καταμεμφομένου τοῦ κ. Τρικούπη, ἀγόρευσις καὶ ἡ τοῦ γροῦδρου τῆς ἐνεδωτῆς κυβερνήσεως, ὑπεραπολογουμένου τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ τὴν 27ν ἀπριλίου καὶ ἀντιμεμφομένου τὴν κυβερνήσιν Σωτηροπούλου — Ράλη ὡς ἀσυνφόρος καὶ ἀντικρινοβουλευτικῶς προσενεχθεῖσαν κατὰ τὸν ἐξάμηνον ὑπ' αὐτῆς χειρισμὸν τῆς ἀρχῆς. — Ἀτυχῶς οὐδὲ ἡ ἀφθονία αὐτῆ τῶν λόγων διεφώτισε τὸ ἑλληνικὸν περὶ τῶν ἀληθινῶν αἰτίων τῆς πληξάσης τὸ ἔθνος οικονομικῆς καὶ ἠθικῆς συμφορᾶς, ἣν ὁ μὲν κ. Ράλλης ἀπέδωκεν εἰς τὴν σπάταλον καὶ παραχρηστικὴν κυβερνήσιν τοῦ κ. Τρικούπη, δεινότερα τὰ ἐπακόλουθα τῆς τελευταίας στιγμῆς τῆς ἐκρήξεως τοῦ κακοῦ καταστήσαντος διὰ τῆς ἀπακρίψεως τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἀποπλανήσεως τοῦ δημοσίου διὰ κενῶν διαβεβαιώσεων περὶ συντελέσεως τοῦ δανείου, ὁ δὲ κ. Τρικούπης εἰς διαφωμίαν αὐτοῦ πρὸς τὸ Στέμμα, ἐπενεγουμένη τὴν ματαιώσιν τῆς περὶ τοῦ δανείου συμβάσεως καὶ προκαλέσαν τὴν παραίτησιν αὐτοῦ. — Ἄν ἐν τούτοις θελήσωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαμειψθέντων λόγων νὰ διατυπώσωμεν γνώμην τινά,

αὕτη θὰ ἦτο βεβαίως ὅτι ὁ κ. Τρικούπης κατὰ τὴν προτέραν αὐτοῦ κυβερνήσιν, μετὰ δυσχερείας προσεγγίσας εἰς τὴν διομολόγησιν συμβάσεως τινος, δὲν ἔσχεν ἐπὶ τέλους τὸ ἀναγκαῖον πολιτικὸν θάρρος πρὸς ὑπογραφὴν αὐτῆς ἐπὶ κινδύνῳ τῆς δημοτικότητος αὐτοῦ, ἥτις ἠδύνατο ἐπὶ τινα καιρὸν νὰ εὐρεθῇ ἐκτεθειμένη διὰ τοὺς ὅρους τοῦ δανείου, μὴ συνάδοντας πρὸς τὴν τέως δαψιλῶς ἐκδηλουμένην αἰσιοδοξίαν· ἀλλὰ, ἐπιλαβόμενος ὡς εὐκαιρίας γνώμης τινός, ἦν ἀπλῶς ἐξέφρασεν ὁ βασιλεὺς, περὶ συγκλήσεως τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως, κατέλειπεν ἐν τῇ κρίσει τῶν ὧρα τὴν ἀρχὴν, καίπερ πεποισθὼς ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐψηφισμένων ἡδὴ νόμων ἠδύνατο ἀνευ νέας κοινοβουλευτικῆς ἐτυμηγορίας νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον. — Ἀλλὰ τὰ γενόμενα οὐκ ἀπογίνονται. Ἰδωμεν νῦν, ὑπὸ πάντων πλεονόμοις τῆς ἀνεπαρκείας, κατὰ πόσον κατορθωθήσεται ἡ ἀσφαλὴς ἐφεξῆς διακανόνισις τῶν οικονομικῶν πραγμάτων τοῦ κράτους καὶ ταυτοχρόνως ἡ περιφύρουσις τῆς περαιτέρω ἐθνικῆς εὐημερίας, ἥς τό τε παρὸν καὶ τὸ μέλλον τό γε νῦν κεῖται αὐθις ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐκείνου ἀνδρός, ὃς ἔχει χρεῖαν ἀπόλυτον χάριν καὶ τοῦ ἰδίου πολιτικοῦ μέλλοντος νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ ὁπωσδήποτε πεπλημμελῆμένα αὐτῷ.

Αἱ τιμητικαὶ ἐνδείξεις, δι' ὧν ἡ Βουλγαρία περιέβαλε τὸν νεκρὸν τοῦ πρώην ἡγεμόνος αὐτῆς, θὰ συντελέσωσι βεβαίως εἰς μερικὴν τινα ἐπανόρθωσιν τῆς πρὸς τὸν εὐεργέτην τοῦτον συμπεριφορᾶς τῶν Βουλγάρων, παρ' οἷς ὁ ἐξωστῆς ἡγεμὸν οὐδὲ ἓνα εὔρεν ἐν τῇ κρίσει στιγμῇ ἀφωσιωμένον αὐτῷ ὅσον ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς Βουλγαρίας ἀγώνων αὐτοῦ ἐδικαιοῦτο νὰ προσδοκῇ. — Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ θάνατον ἀναγνωρίζεται ἡ τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων ἐργασία, ἀλλὰ βέβαιον ἐπίσης εἶνε ὅτι, ἂν συνήθως ἡ ἐθνικὴ ἀναγνώρισις ὑστερῇ ἐν τοῖς τοιούτοις διὰ τὸ δυσχερὲς τῆς ὑπὸ τῆς ὀλομελείας ἔθνους τινός ἐγκαίρου ἐκτιμήσεως τῶν ἀρετῶν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζομένων ἀνδρῶν, ἡ ἰδιωτικὴ

πάντοτε ἐν καιρῷ ἐκδηλοῦται ἐν στενωτέρῳ ἢ εὐρυτέρῳ κύκλῳ, μᾶλλον ἢ ἥττον δὲ δραστηρίως, ὅπερ οὐδὲ τοῦτο παρετηρήθη ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξώσεως τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου. — Ὡς πρὸς τὸν νῦν ἀνάσσοντα πρίγκηπα, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ εἰδότης περὶ σοβαροῦ νοσήματος αὐτοῦ κατὰ τὸν λάρυγγα ἐνέχει ὑπερβολήν, ἥτις ἀπαλλάσσει τοὺς Βουλγάρους ἀπὸ ἀνυσυχίας περὶ ἐνδεχομένης φροντίδος περὶ τοῦ μέλλοντος.

Αἱ σερβοαυστριακαὶ σχέσεις, τεταμέναι ἦδη δι' οὓς τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἀνεφέρομεν λόγους, κινδυνεύουσι νὰ προσλάβωσι νέον στοιχεῖον ἐντάσεως, τὸ ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῆς σερβικῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ἐξ Οὐγγαρίας εἰσαγομένων καρπῶν ἐπιβαλλομένου φόρου. — Ἐλπίζομεν ἐν τούτοις ὅτι διαλλακτικὴ ἀμφοτέρωθεν πολιτικὴ δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο προσλάβῃ τὰς διαστάσεις τῆς πολυκρότου ἐκείνης περὶ χοίρων οὐγγροσερβικῆς διαφοράς, εἰς σοβαρὸν κίνδυνον, ὡς γνωστόν, περιαγαγούσης καὶ τὰς πολιτικὰς σχέσεις τῶν δύο ὁμόρων κρατῶν. — Ἀλλως τε ἡ νέα σερβικὴ κυβερνήσις, ἂν τε ὑπὸ τὸν κ. Γροῦιτς, ἂν τε ὑπὸ τὸν κ. Πάσιτς συγκροτηθῇ αὐτῇ, ἥτις δὲ καταρτισθῇσεται κατ' ἀκολουθίαν τῆς διὰ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν αὐτοῦ παραιτήσεως τοῦ κ. Δόκιτς, ἐπαγγέλλεται τὴν ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως.

Γνωστῆς οὖσης τῆς καταστάσεως, τῆς Ἰταλίας, ἀπαιτούσης ἐπαιγόντως μεταβολὴν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ κράτους, δεδομένης δὲ καὶ τῆς πρὸς τὴν κυβερνήσιν τοῦκ. Γιολιττι στάσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς πλειονοψηφίας, ἡ ὀριστικῶς δεδογμένη ἦν ἡ ἀπόκρουσις πάσης νέας ὁποιασδήποτε φορολογικῆς αὐξήσεως, ἡλπίσθη ὅτι ἡ τούτου ἀποχώρησις θὰ ἐκρηγνυόμηντο ὡς κατὰλληλος εὐκαιρία πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπαραιτήτως ἐπιβαλλομένης λοξοδρομίας. — Ἡ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου μάλιστα μετὰ τὴν παραιτήσιν τοῦκ. Γιολιττι πρός κλινδὸς τοῦ κ. Κρίστη, ἐπὶ μᾶλλον ἐνίσχυσε πρὸς στιγμὴν τὰς ἐλπίδας ταύτας. — Ἀλλὰ τάχιστα διεσκέδασεν αὐτὰς ἡ εἰς τὸ Κυρηνάιον πρός κλινδὸς τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Ζαβαρδέλλη, κατὰ τὰς ἐκ Βερολίνου εἰσγνήσεις προτιμηθέντος ἀντὶ τοῦ κ. Κρίστη, ἅτε τούτου μὲν διατεθειμένου διὰ τῆς ἀντιθέτου πολιτικῆς νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ αὐτῷ πεπλημμελῆμένα, ἐκείνου δὲ ἐμμένοντος ἐν τῇ παρούσῃ πολιτικῇ ἐθελοκακίᾳ. — Καὶ δὲν εἶνε τοῦτο μόνον; ὁ κ. Ζαβαρδέλλης ἀνεδέξατο τὴν ὑποχρέωσιν μηδεμίαν νὰ ἐπενέγκῃ ἐλάττωσιν ἐν τῷ στρατιωτικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους. — Οὕτως οὐ μόνον ἡ περὶ ὀριστικῆς τροπῆς τῆς συμμαχικῆς πολιτικῆς τῆς Ἰταλίας ἐλπίς διασκεδάζεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ περὶ μικρᾶς οἰκονομικῆς ἀνακουφίδεως, ἡ γεννηθεῖσα ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς πεπτωκυίας κυβερνήσεως, πειθεισῆς, ὡς γνωστόν, καὶ τοὺς συμμαχούς πεισάσης περὶ τῆς ἀναποδράστου ἀνάγκης τῆς ἐλάττωσεως τοῦ ἐν εἰρήνῃ καταστατικοῦ τοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ. — Ἦδη ὑπολείπεται νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ὁ κ. Ζαβαρδέλλης, οὐδεμίαν θαυματουργὸν δύναμιν κεκτημένος, θὰ κατορθώσῃ, ἂν ἐπὶ τέλους αἱ ἐπὶ ἡμέρας ἦδη παρατεινόμεναι προσπάθειαι αὐτοῦ εἰς ἀπαρτισμὸν κυβερνήσεως στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, νὰ διαψύγῃ τὸν σκόπελον, καθ' οὗ ναυαγοῦσι πάσαι αἱ ἀπὸ τοῦ 1882,

ἐποχῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης συμμαχικῆς πολιτικῆς, κυβερνήσεις.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ ὀκτὼ ἡδὴ ἡμέρας ὑπῆρχεν ὑπουργικὴ κρίσις. — Τὸ ἄκρως συντηρητικὸν πρόγραμμα τοῦ κ. Δουπουῖν προύκάλεισε τὴν παραιτήσιν τῶν ριζοσπαστικῶν μελῶν αὐτοῦ, ταύτῃ ἐπικολούθησε σφοδρὰ τῶν ριζοσπαστικῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ἐπιθεσις κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ ταύτῃ ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Δουπουῖν ὑποβολὴ τῆς παραιτήσεως τοῦ ὅλου ὑπουργείου. — Ἡ εὐκαιρία ἦν κατὰλληλος πρὸς συγκρότησιν τῆς ὁμογενοῦς καὶ ἰσχυρᾶς κυβερνήσεως, ἦν ἡ χώρα ἀπὸ τοῦ νέου κοινοβουλίου ἀνέμενε· τούτου δ' ἕνεκα κατ' ἀρχὰς ἡλπίσθη ὅτι ἡ κρίσις θὰ ἔλγῃ δι' ἀπλῆς ἀντικαταστάσεως τῶν τριῶν ριζοσπαστικῶν μελῶν τοῦ ὑπουργείου δι' ἀνδρῶν λαμβανομένων ἐκ τῆς τάξεως τῶν μετριοπαθῶν δημοκρατικῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν αὐθις πρωθυπουργόν· ἀλλ' ὁ κ. Δουπουῖν δὲν ἐδέξατο τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀνασχηματισμοῦ τούτου τῆς κυβερνήσεως ὡς μὴ εὐνοούμενος ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου· οὕτω δὲ ὁ σχηματισμὸς τοῦ νέου ὑπουργείου ἀνετέθη τῷ προέδρῳ τῆς Βουλῆς. Ὁ κ. Καζιμίρ Περιέ, πρὸ πολλοῦ ἐνδεδειγμένος ὡς ὁ ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπιβεβλημένος ἀνὴρ, ἅτε δυνάμενος ὑπὲρ πάντα ἄλλον νὰ συγκεντρώσῃ περὶ ἑαυτὸν τὰς μεγάλας συντηρητικὰς δυνάμεις τοῦ ἐνεστώτος κοινοβουλίου καὶ ν' ἀπαρτίσῃ τὴν ὁμογενὴ καὶ ἰσχυρὰν ἐκείνην κυβερνήσιν, ἥτις θὰ ἡδύνατο καὶ τὴν ριζοσπαστικὴν ἀντίδρασιν εὐχερῶς νὰ ἐξουδετεροῖ καὶ τὰς οἰκονομικὰς τῆς μερίδος διαφωνίας νὰ διασκεδάσῃ, δὲν ἐβράδυνε νὰ καταρτίσῃ τὸν κατάλογον τῶν συνυπουργῶν αὐτοῦ, μεθ' ὧν παρὰ πάντων ἐλπίζεται ὅτι ἀνταποκριθῇσεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν περιστάσεων.

Ἡ ὑπὸ τοῦ κόμηντος Καπριὲν κατάθεσις τῶν νομοσχεδίων, δι' ὧν ἐπιβάλλονται νέαι φορολογικαὶ αὐξήσεις πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ σοβαρῶς τεταραγμένου ἰσοϋγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ὁμοσπονδίας καὶ πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν εἰς ἐφαρμογὴν τῶν στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων προσθέτων ἐξ ἐξήκοντα τριῶν ἑκατομμυρίων μάρκων δαπανῶν, διηγείρεν ἀληθῆς σάλον παρὰ τῇ δημοσίᾳ γνώμῃ. — Ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τοῦ κοινοβουλίου δὲν ἦτο ἀπληθαγμένη δυσχερείων ἡ γερμανικὴ κυβερνήσις. — Τὸ ζήτημα τῆς κυρώσεως τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων ἐπικολούθει ἐπὶ ἐπασχολοῦν αὐτήν, τῶν θιασῶν τῆς προστατευτικῆς πολιτικῆς πεισματωδῶς πολεμούντων αὐτὰς· τῶν καθολικῶν δέ, κρισίμου, ὡς γνωστόν, κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως ἐν Βερολίῳ, ἀντὶ τῆς ἀνακλήσεως μόνον τοῦ περὶ ἐξώσεως τῶν Ἰνδοῦντων νόμου ὑπὸ σφινδόμενων τὰς ψήφους αὐτῶν, ἀμφίβολος ἀπέβαινεν ἡ ἐν τῷ κοινοβουλίῳ τούτῳ κύρωσις καὶ τῶν προεξηγμένων φορολογικῶν μέτρων. — Τὸ γεγονός ὅμως τῆς ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ κοινοβουλίου ἀποδοχῆς τῆς περὶ Ἰνδοῦντων προτάσεως, ἐξασφαλίζον τῇ κυβερνῆσει τὴν σύμπραξιν τῶν καθολικῶν, διευκολύνει λίαν τὴν θέσιν αὐτῆς, ἀποτρέπον τὴν πραγμάτωσιν τῆς περὶ διαλύσεως ἀπειλῆς.

M. E. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.